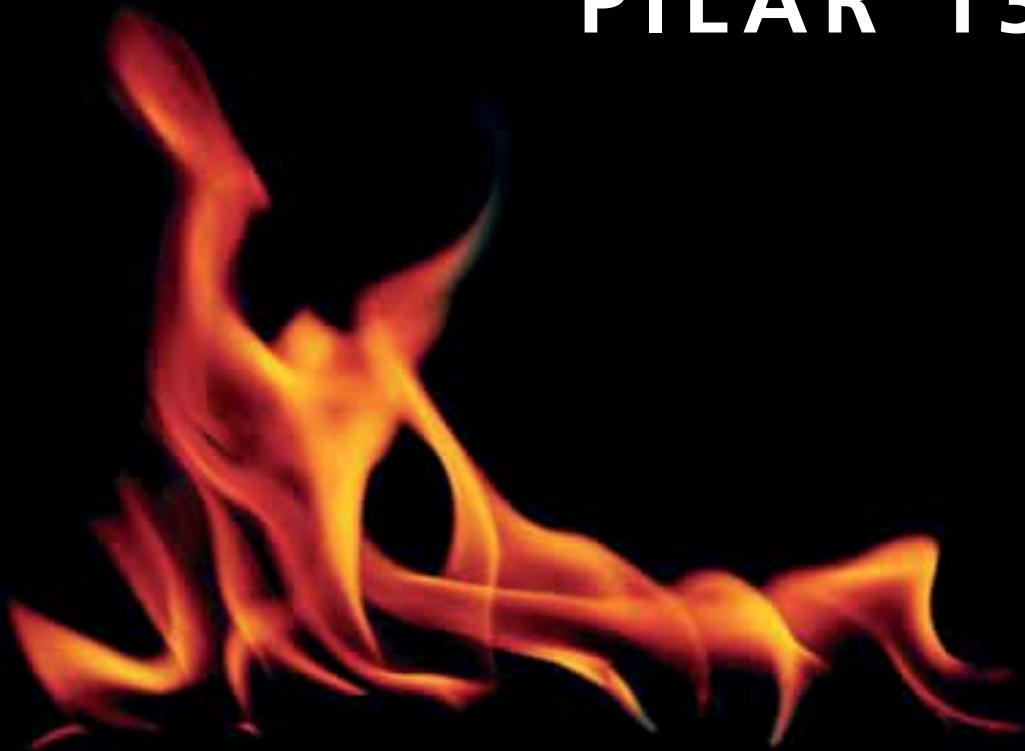

**BRUGERMANUAL
BEDIENUNGSANLEITUNG
USER MANUAL
MANUEL D'UTILISATEUR
BRUKERVEILEDNING
BRUKSANVISNING
KÄYTTÖOHJE
GEBRUIKERSHANDLEIDING**

**New PILAR
PILAR 13 L
PILAR 13 H**

Dansk	BRUGERMANUAL.....	2-27
Deutsch	BEDIENUNGS-/AUFBAUANLEITUNG.....	28-53
English	USER MANUAL	54-81
Français	MANUEL D'UTILISATEUR	82-106
Norsk	BRUKERVEILEDNING.....	108-132
Svensk	BRUKSANVISNING.....	134-158
Suominkielinen	KÄYTTÖOHJE.....	160-184
Vlaams	GEbruikersHANDLEIDING	186-210
DoP (DECLARATION OF PERFORMANCE).....		211

RAIS/attika New PILAR / PILAR 13 L / PILAR 13 H

Mærkeplade

CE Zeichen

Manufacturer's plate

Plaque signalétique

Merkeplate

Märkplät

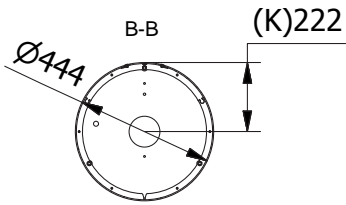
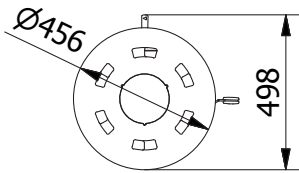
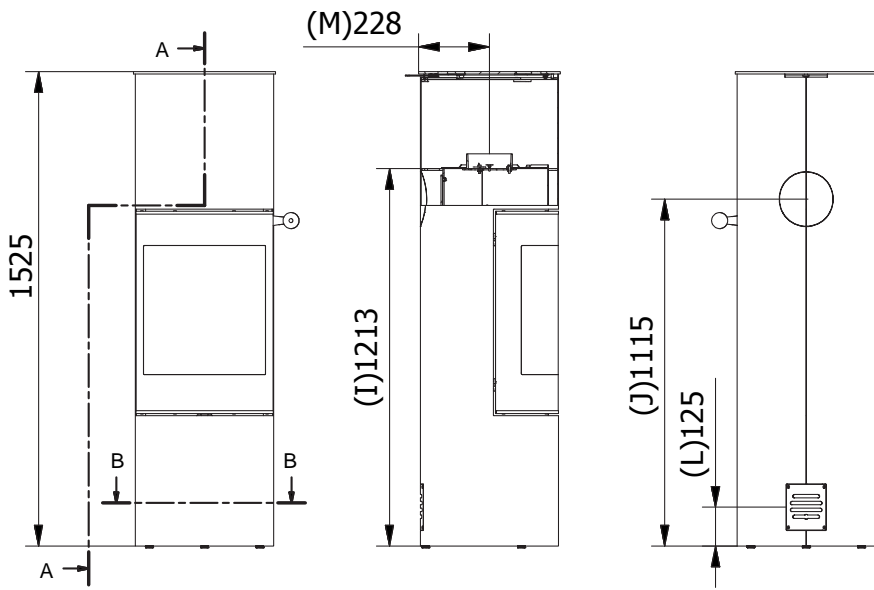
Tyypikipi

Merkplaatje

		
Produced at: RAIS A/S, Industrivej 20, 9900 Frederikshavn, Danmark		
EN 13240:2001+A2:2004 EC.NO: 151	13 PILAR 13	
Raumheizer für feste Brennstoffe Appliance fired by wood Poêle pour combustibles solides		
<p>AFSTAND TIL BRÆNDBART, BAGVÆG ABSTAND ZU BRENNBAREN BAUTEILEN, HINTEN DISTANCE TO COMBUSTIBLE BACK WALL DIST. ENTRE COMPOSANTS COMBUSTIBLES, ARRIÈRE</p> <p>AFSTAND TIL BRÆNDBART, SIDEVÆG ABSTAND ZU BRENNBAREN BAUTEILEN, SEITE DISTANCE TO COMBUSTIBLE SIDE WALL DISTANCE ENTRE COMPOSANTS COMBUSTIBLES, COTÉ</p> <p>AFSTAND TIL BRÆNDBART, MØBLERING ABSTAND VORNE ZU BRENNBAREN MÖBELN DISTANCE TO FURNITURE AT THE FRONT DISTANCE ENTRE COMPOSANTS COMBUSTIBLES, DEVANT</p> <p>CO EMISSION CO EMISSION IN DEN VERBRENNUNGSPRODUKTEN EMISSION OF CO IN COMBUSTION PRODUCTS EMISSION CO DANS LES PRODUITS COMBUSTIBLES</p> <p>STØV / STAUB / DUST / POUSSIÈRES:</p> <p>RØGGASTEMPERATUR / ABGASTEMPERATUR / FLUE GAS TEMPERATURE / TEMPÉRATURE DES GAZ DE FUMÉE:</p> <p>NOMINEL EFFEKT / HEIZLEISTUNG / THERMAL OUTPUT / PUISSANCE CALORIFIQUE:</p> <p>VIRKNINGSGRAD / ENERGIEEFFIZIENZ / ENERGY EFFICIENCY / EFFICACITÉ ÉNERGÉTIQUE:</p> <p>DK: Brug kun anbefalede brændsler. Følg instrukserne i brugermanualen. Anordningen er egnet til røggassamleledning og intervalfyring. DE: Lesen und befolgen Sie die Bedienungsanleitung. Zeitbrandfeuerstätte. Nur empfohlene Brennstoffe einsetzen. UK: Fuel types (only recommended). Follow the installation and operating instruction manual. Intermittent operation. F: Veuillez lire et observer les instructions du mode d'emploi. Foyer à durée de combustion limitée, homologué pour cheminée à connexions multiples. Utiliser seulement les combustibles recommandés.</p>	<p>DK: 50 mm/SE BRUGERVEJLEDNING DE: 50 mm/SIEHE BEDIENUNGSANLEITUNG UK: 50 mm/SEE USER MANUAL FR: 50 mm/CONSULTEZ LE GUIDE DE L'UTILISATEUR</p> <p>DK: 350 mm/SE BRUGERVEJLEDNING DE: 350 mm/SIEHE BEDIENUNGSANLEITUNG UK: 350 mm/SEE USER MANUAL FR: 350 mm/CONSULTEZ LE GUIDE DE L'UTILISATEUR</p> <p>DK: 850 mm/SE BRUGERVEJLEDNING DE: 850 mm/SIEHE BEDIENUNGSANLEITUNG UK: 850 mm/SEE USER MANUAL FR: 850 mm/CONSULTEZ LE GUIDE DE L'UTILISATEUR</p> <p>DK: 0,071% DE: 0,071% / 887 mg/Nm3 UK: 0,071% FR: 0,071%</p> <p>DK: 8 mg/Nm3 / DE: 8 mg/Nm3 UK: 8 mg/Nm3 / FR: 8 mg/Nm3</p> <p>DK: 220 °C / DE: 220 °C UK: 220 °C / FR: 220 °C</p> <p>DK: 4,8 kW / DE: 4,8 kW UK: 4,8 kW / FR: 4,8 kW</p> <p>DK: 83% / DE: 83% UK: 83% / FR: 83%</p> <p>DK: BRÆNDE DE: HOLZ UK: WOOD FR: BOIS</p>	
Hergestell für /Produced for: ATTIKA FEUER AG, Brunnmatt 16, CH-6330 Cham / RAIS A/S, Industrivej 20, DK-9900 Frederikshavn		
	<p>15a B-VG</p> <p>VKF-NR: xxxxx</p> <p>Typ FCxxFCxx</p>	

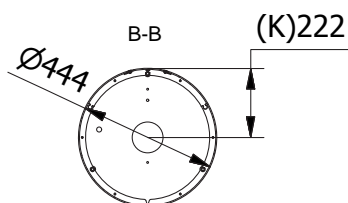
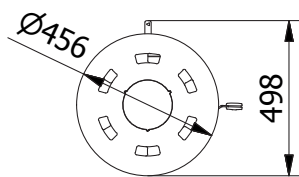
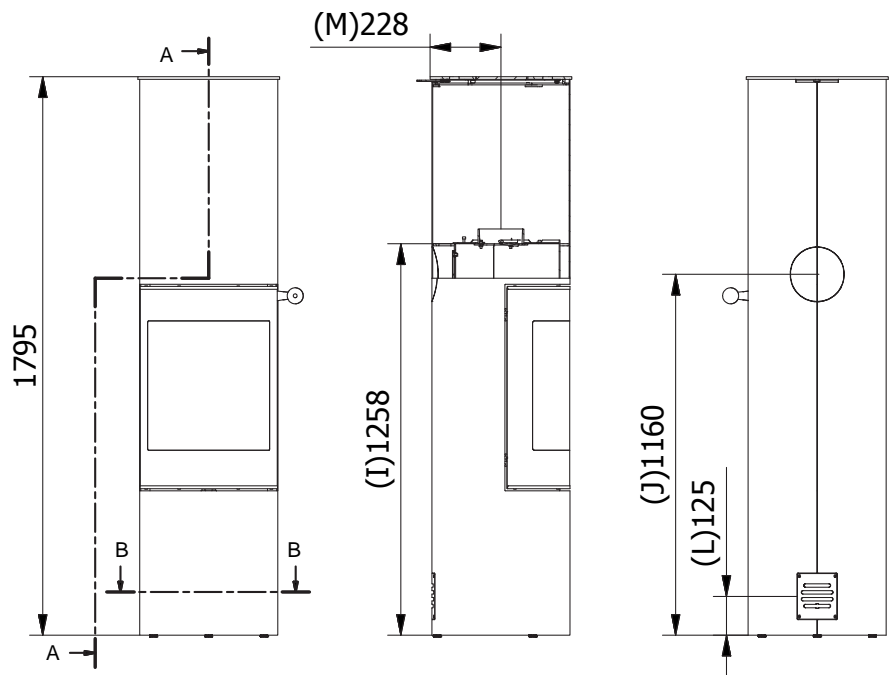
New PILAR / PILAR 13 L

A-A

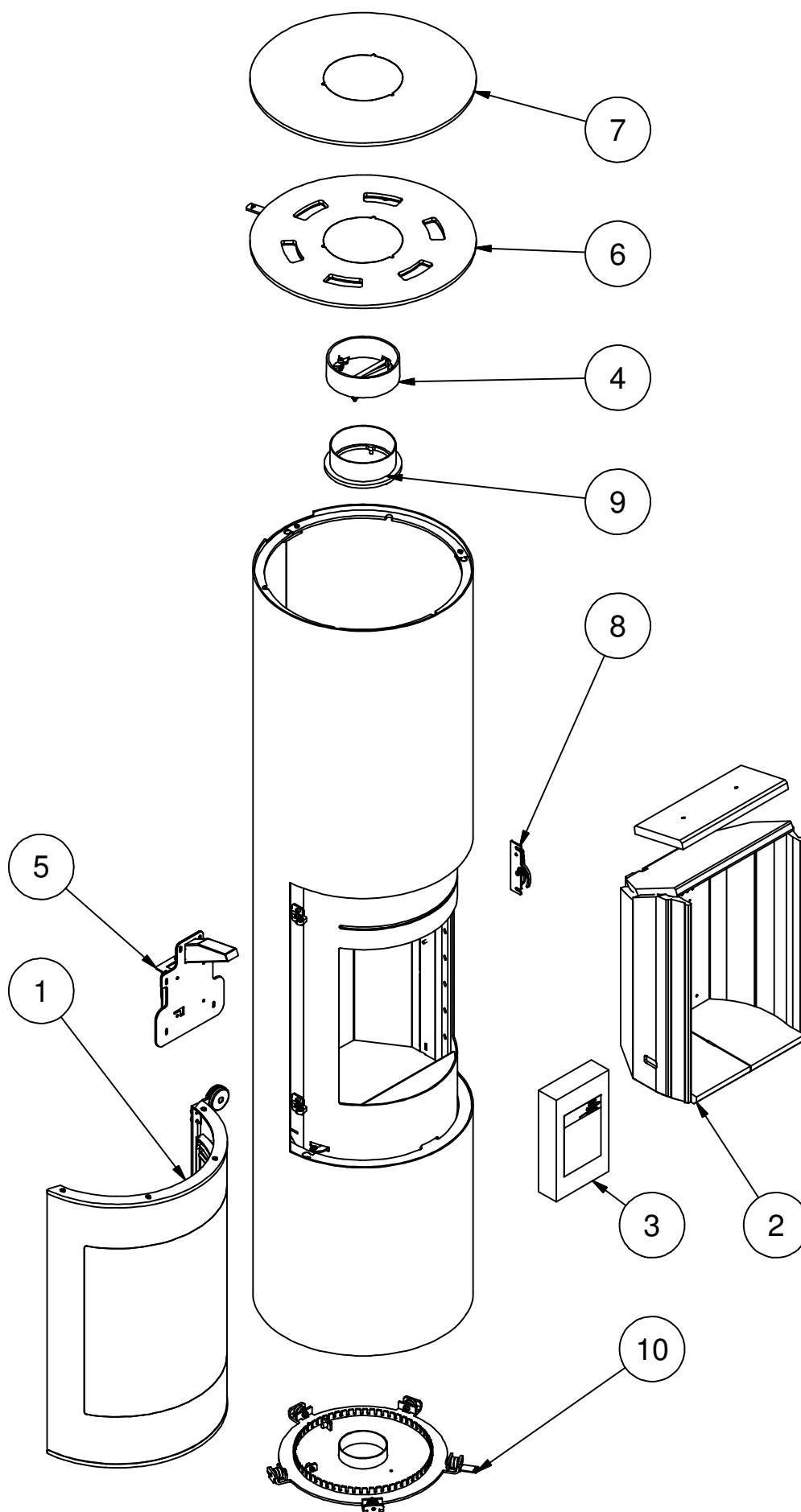
New PILAR / PILAR 13 H

A-A

New PILAR / PILAR 13 L / PILAR 13 H

Reservedelstegning / Ersatzteilzeichnung / Spare parts drawing / Dessin des pièces de rechange / Reservdelstening / Varosapiitokset / Tekeningen van reserveonderdelen

1

2

3

4

5

6

7

FYR MILJØVENLIGT!

3 Miljøvenlige råd til fornuftig fyring
- sund fornuft for både miljø og pengepung.

1. Effektiv tænding. Anvend tunne træbitar/flisor (gran) och lämpligt tändblock, t.ex. paraffinerat sågspån.
2. Elda bara med lite ved åt gången - detta ger den bästa förbränningen.
3. Använd bara torr ved d.v.s. ved med en fukthalt på 15 – 22 procent.

ÅTERVINNING

Ugner är packad i förpackning som är återvinningsbara. Detta måste kasseras i enlighet med nationella regler om avfallshantering.

Glasset kan ikke genbruges.

Glasset skal smides væk sammen med restaffald fra keramik og porcelæn. Ildfast glas har højere smeltetemperatur, og kan derfor ikke genbruges.

Når du sørger for at ildfast glas ikke havner i returprodukterne, er det en hjælp som er et vigtigt bidrag for miljøet.

Revision: 3
Dato : 24. mars 2014

INTRODUKTION	136
GARANTI	137
SPECIFIKATIONER	138
AVSTÅND	138
KONVEKTION	139
SKORSTEN	139
INSTALLATION	140
INSTALLATION AV KAMIN MED VRIDSOCKEL	141
ÄNDRING AV SKORSTENSANSLUTNING	144
MONTERINGSAVSTÅND TILL BRÄNNBAR VÄGG	145
NORMAL MONTERING - RÄTVINKLAD	145
HÖRNMONTERING 45°	146
MONTERINGSAVSTAND TILL BRÄNNSÄKER VÄGG	147
360°- VRIDSOCKEL	148
BRÄNSLE	149
TORKNING OCH FÖRVARING	150
AUTOMATISK REGLERING AV FÖRBRÄNNINGSLUFT	150
FÖRSTA UPPTÄNDNINGEN	151
UPPTÄNDING OCH PÅFYLLNING	151
KONTROLL	152
RENGJØRING OCH SKÖTSEL	154
RENSNING AV RØK VÆG	155
DRIFTSTØRNINGAR	156
RESERVDELAR NEW PILAR / PILAR 13 L / PILAR 13 H	157
TILLBEHØR NEW PILAR / PILAR 13 L / PILAR 13 H	158

Introduktion

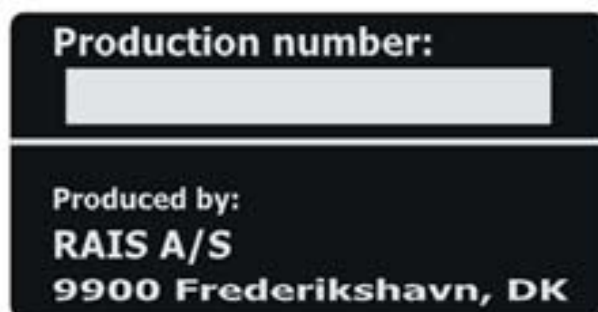
Gratulerar till din nya braskamin från RAIS/attika.

En RAIS/attika kamin är mer än bara en värmekälla, den är också ett uttryck för att du lägger vikt vid design och hög kvalitet i ditt hem.

För att få ut mesta möjliga nytta och nöje av kaminen är det viktigt att du läser igenom bruksanvisningen noggrant innan du installerar och börjar använda kaminen.

Vid kontakter med oss angående garantin eller andra frågor om kaminen är det viktigt att du kan uppge kaminens serienummer. Vi rekommenderar därför att du skriver in detta nummer i schemat nedan.

Du hittar serienumret vid botten av kaminen.

Datum:

Försäljare::

Kraven för att få Svanmärket:		
Verkningsgrad :	Minst	75 %
Partiklar :	Högst	4 g/kg ved
Kulilte CO :	Högst	0,136 %
OGC :	Högst	120 mg/m ³
Alla kriterierna måste uppfyllas samtidigt.		

GARANTI

RAIS/attika braskaminer kontrolleras i flera omgångar avseende säkerhet samt kvalitet på material och bearbetning. Garantin gäller amtliga modeller och garantiperioden inleds det datum då kaminen installerass.

Garantin omfattar:

- dokumenterade funktionsfel på grund av felaktig bearbetning
- dokumenterade materialfel

Garantin omfattar inte:

- packningar i luckor och glas
- keramikglas
- beklädning i brännkammaren
- ytstrukturens utseende eller naturstenens textur
- de rostfria stålytornas utseende och färgförändringar samt patina
- expansionsljud

Garantin bortfaller i händelse av:

- skador på grund av övereldning
- skador på grund av yttre påverkan och användning av olämpliga bränslen
- underlåtenhet att följa lagstadgade eller rekommenderade installationsanvisningar, samt i händelse av egna ändringar på braskaminen.
- bristande service och underhåll

Vid händelse av skada ombeds du kontakta din återförsäljare. I händelse av garantianspråk avgör vi på vilket sätt skadan ska åtgärdas. I händelse av reparation säkerställer vi att reparationen utförs på ett yrkesmässigt korrekt och professionellt sätt.

Vid garantikrav på efterlevererade eller reparerade delar hänvisar vi till gällande lagstiftning/förordningar, nationellt/inom EU, med hänsyn till förnyade garantiperioder.

Aktuella garantivillkor kan erhållas från RAIS A/S.

Specifikationer

	PILAR 13 L PILAR 153	PILAR 13 H PILAR 180
Nominel effekt (kW):	4,8	
Min./Max. Effekt (kW):	3 - 6	
Uppvärmningsareal (m ²):	45-90	
Ugnens bredd/djup/höjd (mm):	Ø456-1530	Ø456-1800
Brännkammerens bredd/djup/höjd (mm)	308-225-383	
Rekommenderad vedmängd vid påfyllning (kg): (Fordelat på 1-2 stk vedträn à ca. 25-30 cm)	1,1	
Min. drag (Pascal):	-13	
Vikt (kg):	ca. 144 kg	ca. 153 kg
Virkningsgrad (%):	83	
CO-emission henført til 13% O ₂ (%)	0,071	
NO _x -emission henført til 13% O ₂ (mg/Nm ³):	84	
Partikelemmission efter NS3058/3059 (g/kg):	1,897	
Dust mätning efter Din+ (mg/Nm ³):	8	
Rökgasflow (g/s):	4,2	
Røkgastemperatur (°C):	220°	
Periodisk drift:	Påfyllning bör ske inom 1½ timer.	

Avstånd

Se skiss av ugnen på framsidan av bruksanvisning. Alla mått är kaminens mått utan handtag och ställskruvar. Placeras kaminen på ställskruvar/vridsockel påverkas höjden

- I: Avstånd från golv till centrum rökutgång topplatta
- J: Avstånd från golv till centrum rökutgång baksida
- K: Avstånd från baksida till luftintag i botten (Air-box)
- L: Avstånd från golv till luftintag baksida (Air-box)
- M: Avstånd från centrum rökutgång i topp till topplattans bakkant
- N: Avstånd från sida till luftintag i botten (Air-box)

Konvektion

RAIS/attika kamin är en konvektionskamin. Konvektion betyder, att det uppstår en luftcirkulation som gör att värmen fördelas jämnare i hela rummet. Den kalla luften sugas in vid kaminens botten och stiger upp längs kaminens brännkammare, samtidigt som den värms upp. Den uppvärmda luften strömmar ut längs sidorna og högst upp, och säkerställer på så sätt god luftcirkulation i rummet.

Skorsten

Skorstenen är drivkraften som får braskaminen att fungera. Kom ihåg att även den bästa kamin inte fungerar optimalt om inte dragvillkoren i skorstenen är tillräckliga och korrekta.

Skorstenen ska vara så hög – minst 3 meter – och i ett sådant skick att draget är mellan -14 till -18 pascal. Om det rekommenderade skorstensdraget inte uppnås kan det uppkomma problem med rök från lågan vid eldning. RAIS rekommenderar att skorstenen anpassas efter stosen på rökutgången

Tänk också på rådande dragförhållanden om skorstenen med 2 pipor.

Kaminen kan installeras med rökgasuppsamlingsrör, men vi rekommenderar att införlingarna placeras så att det uppstår en frigång mellan dem på minst 250 mm.

Rökstutsen är 150 mm i diameter.

Om draget är för starkt rekommenderar vi att du förser skorstenen eller rökgången med ett regleringsspjäll. Om du monterar ett sådant måste du se till att det finns en fri genomströmningsarea på minst 20 cm² när regleringsspjället är stängt, annars utnyttjas inte energin i bränslet optimalt. Om du är tveksam angående skorstenens kondition bör du alltid kontakta en sotare.

Tänk på att man alltid måste kunna komma åt rensluckan.

Installation

Kaminen kan levereras med eller utan vridsockel.

Om kaminen levereras med vridsockel är den från fabrik inställd på en vridning motsvarande totalt 66° (33° åt varje håll). Vridsockeln kan ändras till en vridning på 360° genom att avlägsna låsskruvarna längst ner på kaminen.

Se särskild anvisning i nästa avsnitt.

Kaminen kan stå fritt på golvet.

Kaminen får endast installeras av behörig/kvalificerad RAIS-återförsäljare/montör.

Kaminen måste monteras och installeras med hänsyn till alla gällande nationella och lokala regler och förordningar. Du bör kontakta de lokala myndigheterna och en sotarmästare före installationen. RAIS rekommenderar att du använder kompetenta installatörer.

Du får inte utföra icke godkända ändringar av kaminen.

OBS: Innan du tar kaminen i bruk måste du anmäla installationen till den lokala sotaren.

Det måste finnas riklig tillgång på frisk luft i uppställningsutrymmet för att garantera god förbränning. Observera att ett eventuellt mekaniskt utsug, t.ex. en köksfläkt, kan minska lufttillförseln. Eventuella ventiler måste placeras så att lufttillförseln inte blockeras.

Kaminen har et luftförbruk 10-20 m³/timme.

Golvkonstruktionen ska kunna bära såväl braskaminens tyngd som en eventuell skorsten.

Kaminen måste placeras på eldfast material.

Om kaminen installeras på ett brännbart golv måste följa nationella och lokala regler avseende storleken på ett icke brännbart underlag som skall täcka golvet i ugnen

När du bestämmer var du ska placera din RAIS/attika kamin bör du tänka på värmefördelningen

till övriga rum. På så sätt får du största möjliga glädje av braskaminen. Kaminen måste placeras på säkert avstånd från brännbart material.

Se märkplåten på kaminen.

Vid mottagandet kontrolleras kaminen för fel.

NB!!

Kaminen får endast installeras av behörig/kvalificerad RAIS-återförsäljare/montör.

Se www.rais.com for forhandleroversigt.

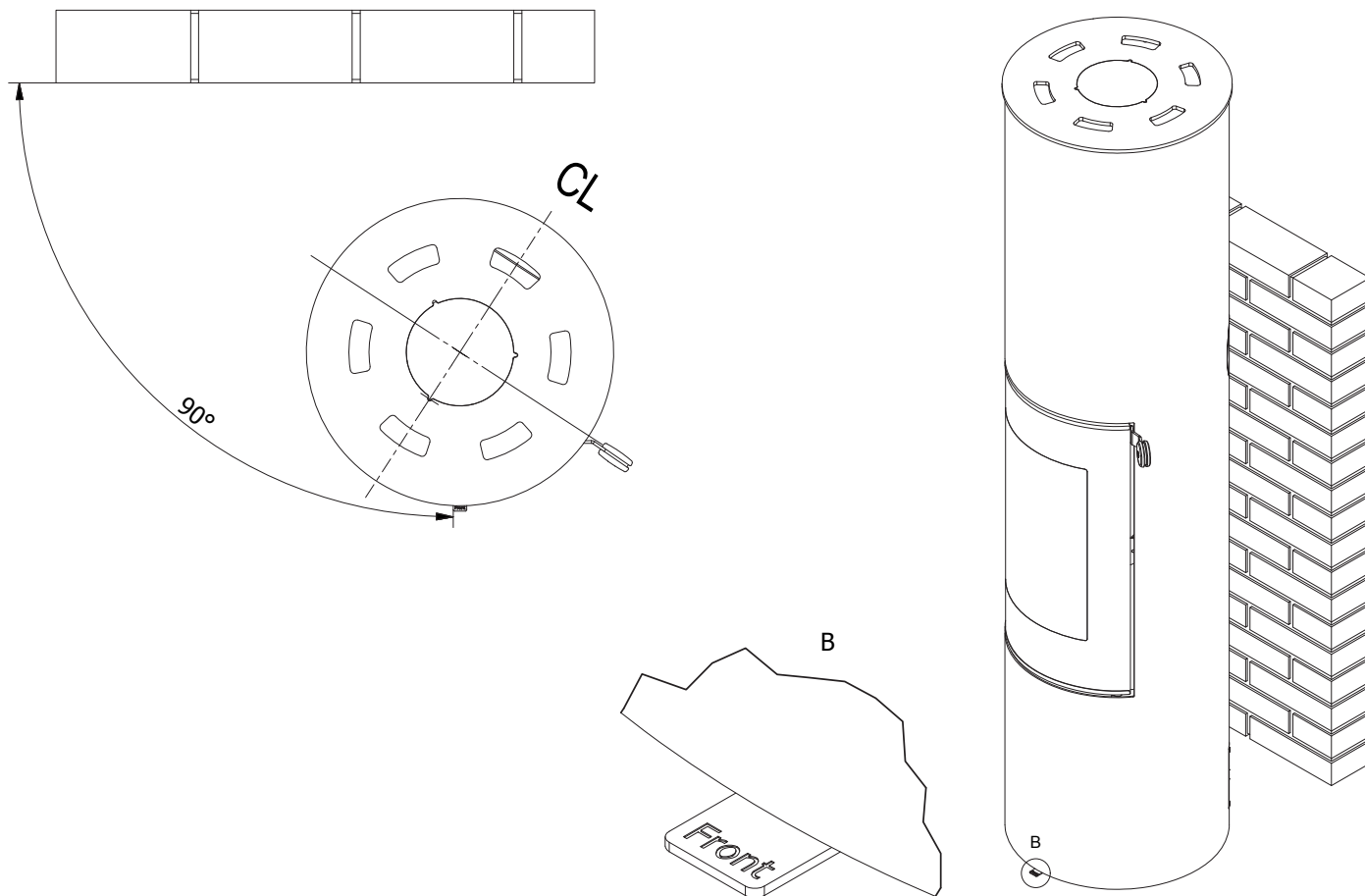
Installation av kamin med vridsockel

Kaminen placeras enligt anvisning i förhållande till den bakre väggen.
Säkerställ att markören (FRONT) är placerad vinkelrätt i förhållande till den bakre väggen (visas som 90°).

Kaminens centrumlinje (CL) står nu i sin yttersta position till vänster (33°).

Markören visar mittlinjen på det vridbara området.

Kaminen kan vridas 33° till vardera sidan av mittlinjen.

Vridsockel för vridning 66°.

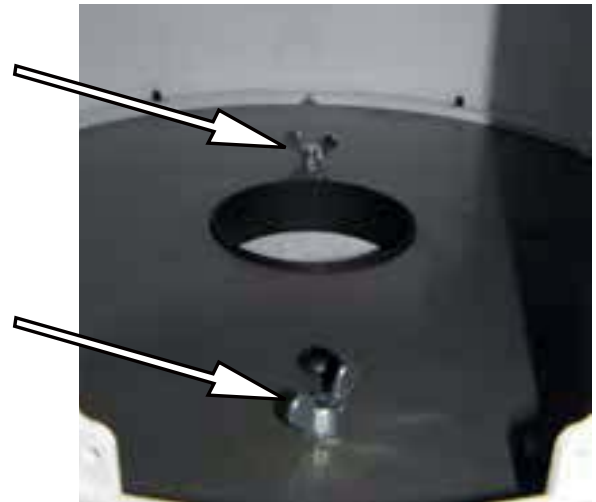
Om kaminen levereras med en vridsockel moterad sitter det en markör längst fram på kaminens undersida.

Avlägsna plåten på kaminens baksida.

Avlägsna 2 tumskravar (transportsäkring).
Kontrollera funktionen af vridsockel.
Montera tillbaka plåten på baksidan.

Kaminen kan nu vridas
33° åt båda hållen.

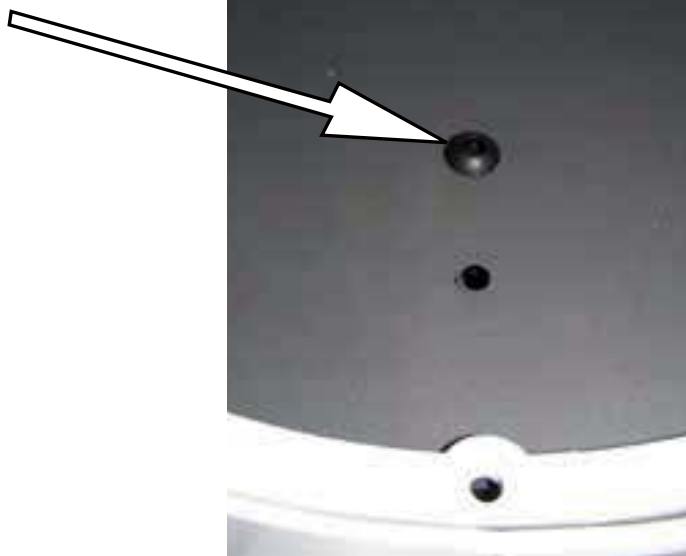

Markören längst fram på kaminens undersida kan avlägsnas genom att dra i den.

Vridsockel för vridning 360°.

Om kaminen ska kunna vridas hela varvet runt måste låsskruven avlägsnas.
Kontrollera den vridbara fotens funktion.

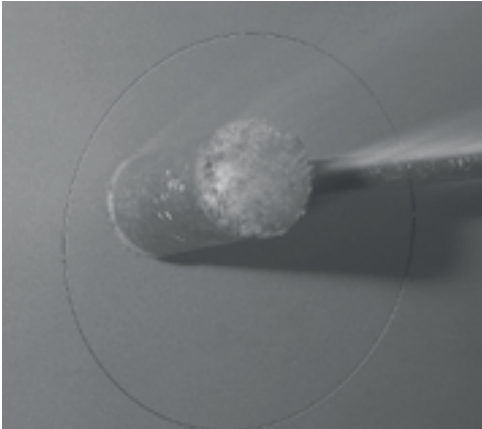
låsskruv

Markören längst fram på kaminens undersida kan avlägsnas genom att dra i den.

Ändring av skorstensanslutning

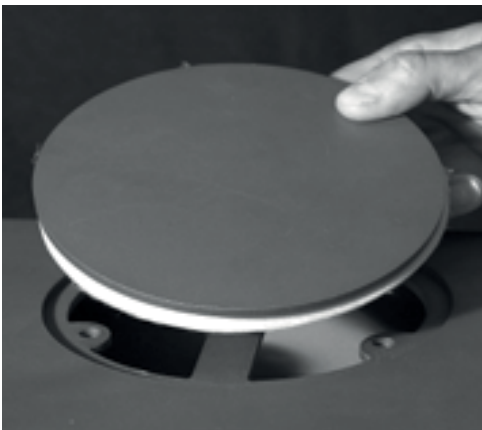
Kaminen levereras klar för rökutgång på ovsidan, men utgången kan flyttas till baksidan på följande sätt:

Slå ut den utstansade cirkel på kaminens utsida.

Ta bort höljet och packningen och placera dem på hålet på ovsidan. Se till att packningen sitter ordentligt. Skruva ihop det hela med de 3 M6-muttrarna.

Montera rökstutsen och hållaren för den övre rökledaren med M6x20 cylinderskruvarna og M6 muttrarna.

Montera rökledare, rökvändplatta och topplatta i omvänd ordningsföljd.

Monteringsavstånd till brännbar vägg

Om du är osäker på om den vägg som braskaminen ska stå vid är brännbar eller inte, kan du kontakta en byggnadsingenjör eller det lokala tekniska kontoret.

Om golvet är brännbart ska kaminen placeras ovanpå brännsäkert material, t.ex. en stålplatta, glassplatta, klinkers eller skifferplattor.

Normal montering - rätvinklad

Oisolerad rökkanal

A. Möbleringsavstånd (min.)

850 mm

Avstånd till brännbart material (min.)

B. framför (golv)

där målet inte är listad, följ nationella/lokala bestämmelser

C. åt sidan (golv)

där målet inte är listad, följ nationella/lokala bestämmelser

D. bakåt (vägg)

50 mm

E. åt sidan mot vägg

350 mm

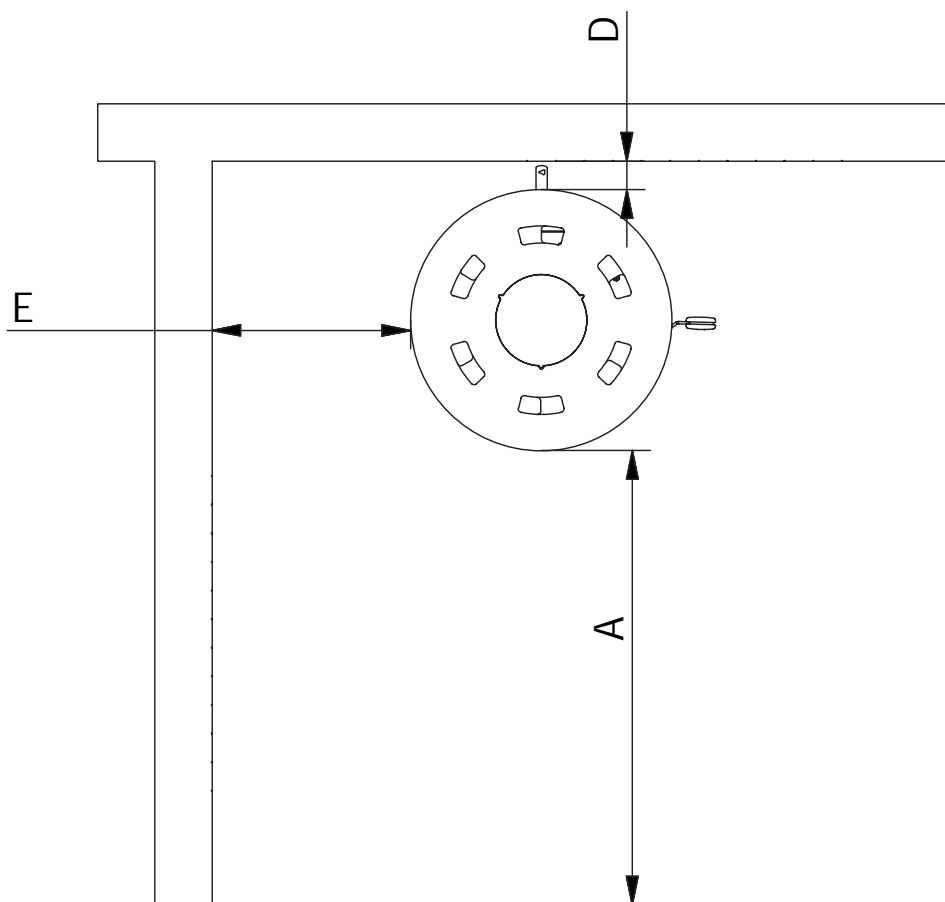
Kamin med vridsockel (66°)

D. bakåt (vägg)

50 mm

E. åt sidan mot vägg

600 mm

Hörnmontering 45°

A. Möbleringsavstånd (min.)

Oisolerad rökkanal

850 mm

Avstånd till brännbart material (min.)

B. framför (golv))

där målet inte är listad, följ nationella/lokala bestämmelser

C. åt sidan (golv)

där målet inte är listad, följ nationella/lokala bestämmelser

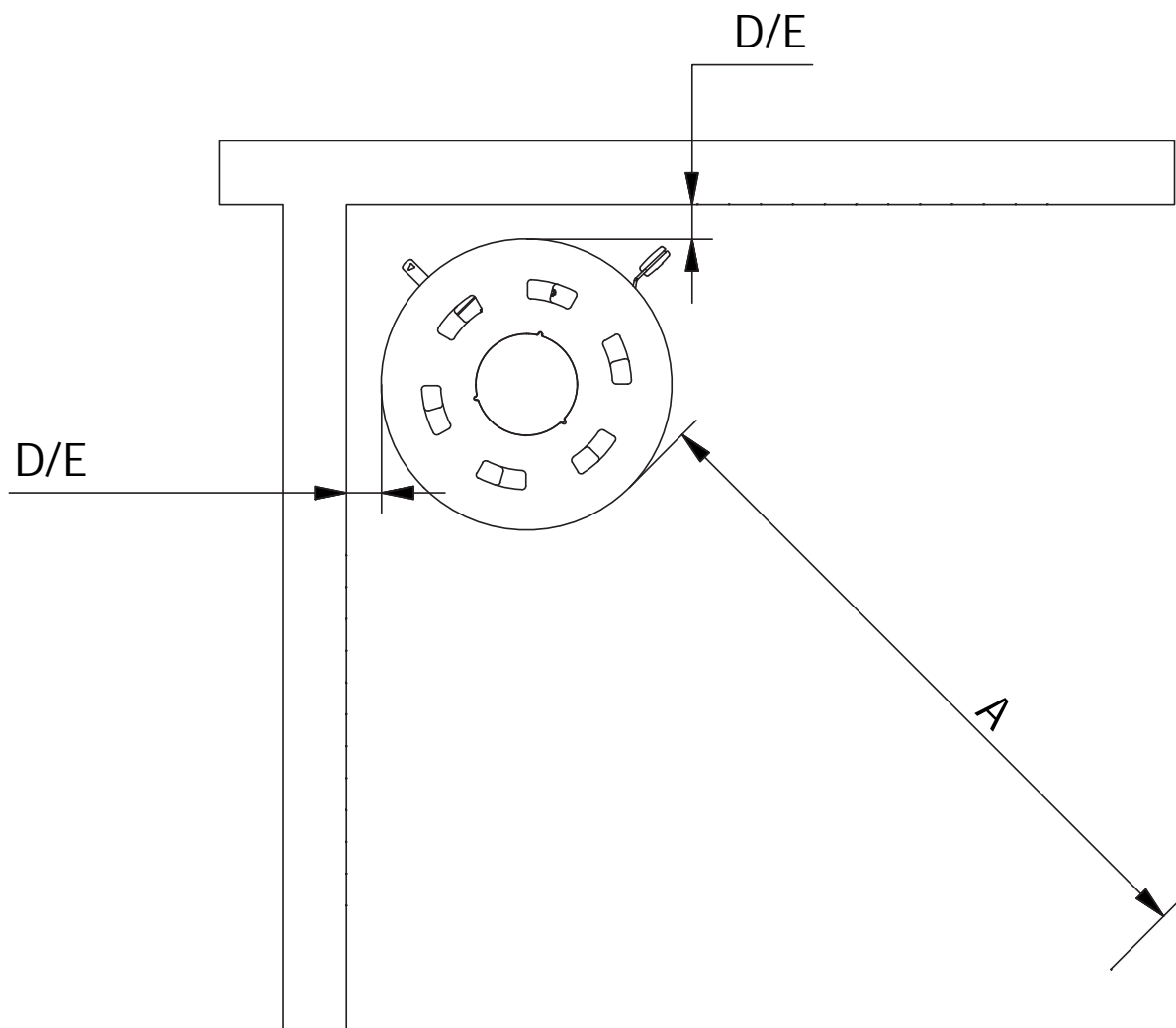
D. bakåt (vägg)

50 mm

Kamin med vridsockel (66°)

E. åt sidan mot vägg

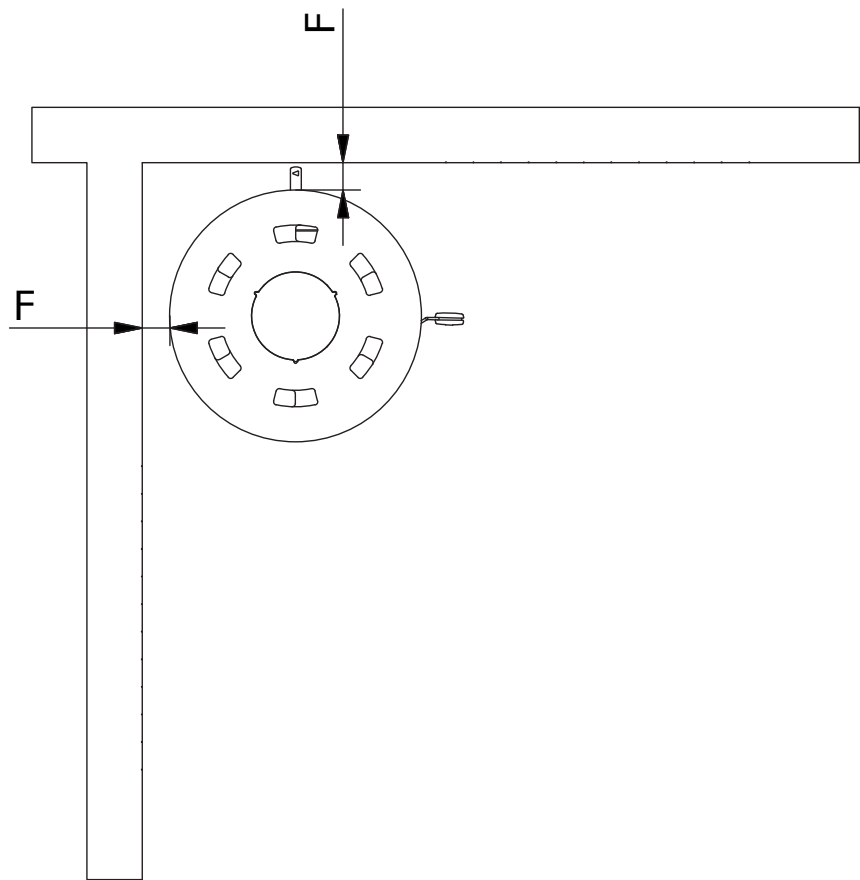
600 mm

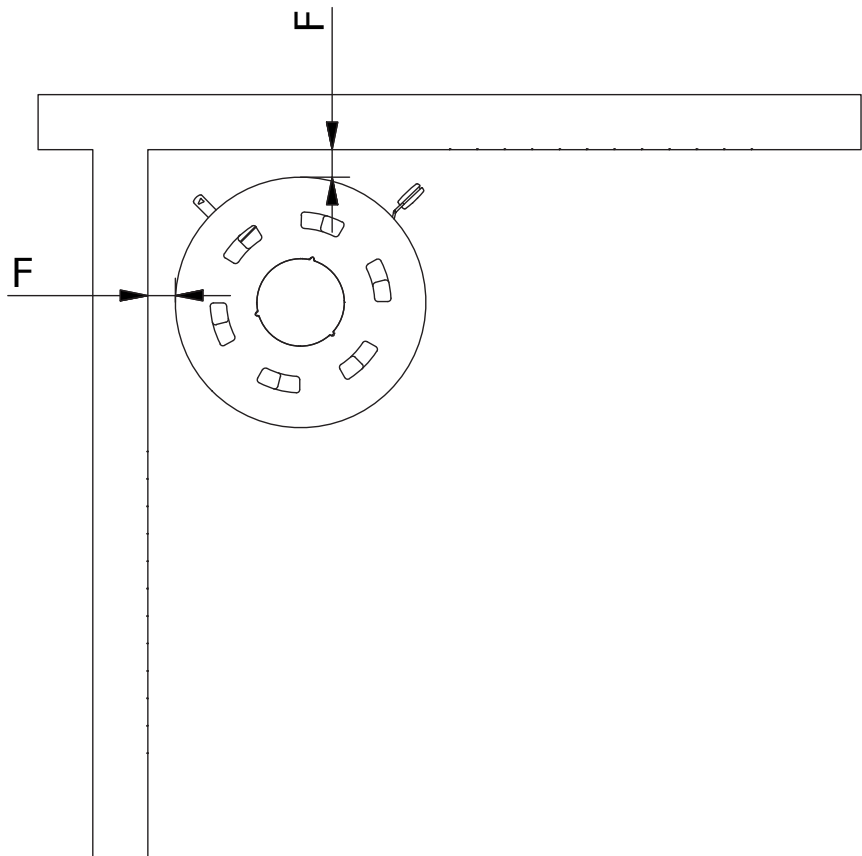
Monteringsavstånd till brännsäker vägg

Vi rekommenderar ett minimiavstånd till brandmur på 50 mm (F) med tanke på åtkomligheten för rengöring. Det måste alltid finnas tillgång till rensluckan.

Rätvinklad montering och med vridsockel (66°)

45° montering och med vridsockel (66°)

360°- vridsockel

A. Möbleringsavstånd (min.)

Avstånd till brännbart material (min.)

B. framför (golv)

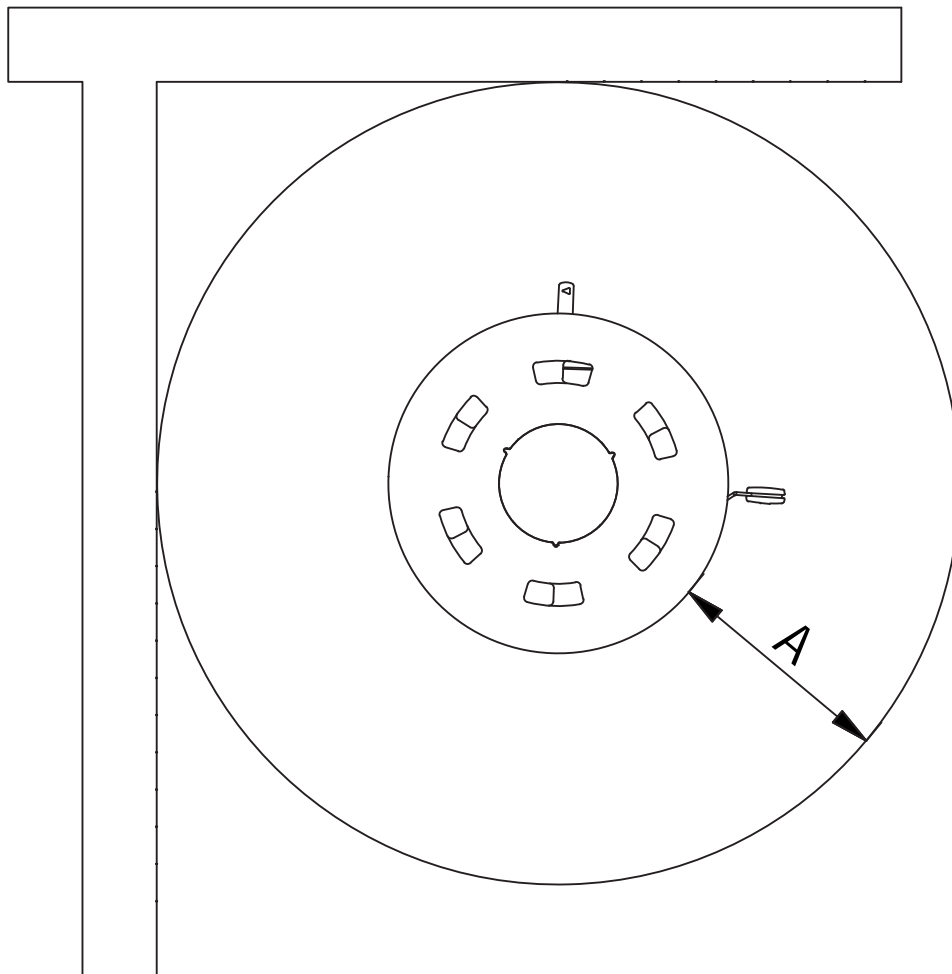
C. ät sidan (golv)

Oisolerad röckanal

850 mm

där målet inte är listad, följ nationella/lokala bestämmelser

där målet inte är listad, följ nationella/lokala bestämmelser

Bränsle

Braskaminen är konstruerad och godkänd enligt EN 13240 och NS 3058 för förbränning av kluven, torr björk. Veden ska ha en fuktighet av 15–22 % och en maxlängd lika med brännkammarens bredd minus 50–60 mm.

Att elda med blöt ved ger upphov till sotbildning, miljöproblem och dålig bränsleekonomi. Nyfällt virke innehåller ca 60–70 % vatten och är helt olämpligt att elda med. En god tumregel är att nyfällt virke måste ligga staplat för torkning i minst 1 år. Virke med en diameter på mer än 100 mm bör klyvas. Oavsett storlek bör vedträna alltid ha en yta utan bark.

Det är inte tillåtet att elda med lackerat, laminerat och impregnerat trä, trä med plastbeläggning, målat trä, spånplattor, kryssfananer, hushållsavfall, pappersbriketter och stenkol, eftersom detta vid förbränning avger illaluktande rök som dessutom kan vara giftig.

Vid förbränning av ovanstående eller vid större vedmängder än det som rekommenderas, belastas kaminen med en högre värme vilket medför högre skorstenstemperatur och därmed lägre verkningsgrad. Följden kan bli att kaminen och skorstenen skadas och att garantin blir ogiltig.

Vedens bränslevärde har ett starkt samband med träets fuktighet. Fuktigt virke har lågt förbränningsvärde. Ju mer vatten veden innehåller, desto mer energi går det åt att förångna vattnet – och denna energi går förlorad.

ANVÄND BARA REKOMMENDERADE BRÄNDSLEN

I nedanstående tabell visas bränslevärdet för olika träslag som lagrats i 2 år och som har en restfuktighet på 15–17 %.

Träslag	Kg torrt tre per m ³	Jämfört med bok/ek
Avenbok	640	110%
Bok och ek	580	100%
Ask	570	98%
Lönna	540	93%
Björk	510	88%
Bergtall	480	83%
Gran	390	67%
Poppel	380	65%

1 kg trä ger samma värmeenergi oavsett träslag, men 1 kg bok/ek har mindre volym än 1 kg gran.

Torkning och förvaring

Ved behöver tid för att torka. En korrekt lufttorkning tar ca 2 år.

Här är några tips:

- Förvara virket kapat, kluvet och staplat på en luftig och solig plats med skydd mot regn (sydsidan på huset är särskilt lämplig).
- Placera vedstaplarna med en handbredds mellanrum så att luften kan cirkulera och transportera bort fukten.
- Undvik att täcka vedstaplarna med plast eftersom det hindrar fukten från att komma ut.
- Ta gärna in veden i huset 2–3 dagar innan den ska användas.

Automatisk reglering av förbränningsluft

Den här kaminen är försedd med ett fristående och självreglerande luftspjäll. Därför finns det inte något spjällhandtag.

När kaminen är kall är spjället helt öppet (full primär och full sekundär luft). När kaminen värms upp stängs spjället för den primära och sekundära luften gradvis, men öppnar upp för tertiärluften.

Primärluft är den förbränningsluft som tillförs den primära förbränningszonen, dvs. eldens glödbädd. Denna luft, som är kall, används enbart i upptändningsfasen.

Sekundärluft är den luft som tillförs i gasförbränningszonen, dvs. luft som bidrar till förbränning av pyrolysgaserna (förvärmad luft som används till rengöring av glasrutan och för förbränning). Denna luft sugas in genom spjället och förvärms via sidokanalerna. Luften sköljer sedan ned längs glasrutan och håller den fri från sot.

Tertiärluften längst bak och längst upp i brännkammaren (2 rader hål) säkrar förbränning av de sista gasresterna.

Pilotdysorna är placerade längst ner, både på den bakre plåten och längst fram i brännkammaren. De bidrar till att det alltid finns syre och en hög temperatur i glödbädden, vilket innebär elden tar sig snabbt vid påfyllning och reducerar risken för att elden slocknar.

När lågorna är klara och gula har man en ren förbränning.

Första upptändningen

Det lönar sig att börja försiktigt. Börja med en liten brasa så att kaminen får vänja sig vid den höga temperaturen. Detta ger en bra inkörning och du undviker att skada kaminen.

Var uppmärksam på att det kan komma en egendomlig men ofarlig lukt och rökutveckling från kaminens utsida vid den första upptändningen. Detta uppstår när målning och material härddas, men lukten försvinner snabbt. Sörj för god luftväxling, gärna korsdrag.

Under denna process ska du tänka på att inte vidröra de målade ytorna, och vi rekommenderar att du öppnar och stänger luckan med jämna mellanrum för att hindra att packningen i luckan klibbar fast.

Dessutom kan kaminen under uppvärmning och nedkylning avge ett klickande ljud som beror på de stora temperaturskillnaderna som materialet utsätts för.

Använd aldrig någon form av tändvätska eller liknande vid upptändningen eller för att hålla ellden vid liv. Detta kan leda till en explosion.

När kaminen har stått oanvänd en tid, bör du gå tillväga på samma sätt som när du tänd kaminen för första gången.

Upptändning och påfyllning

OBS!!

Om Air-box är ansluten, måste ventilen vara öppen.

“Top-Down” tändning (se foto fremst i bruksanvisningen)

- Luckan öppnas helt tills den låser i öppet läge.
- Börja med att placera ca 1 kg trä (t.ex. 2 st. kluvna vedträn) längst ner i brännkammaren. Lägg ca 1,2 kg torrt trä kluvet till pinnved löst ovanpå, tillsammans med 2-3 tändblock eller liknande (foto 1).
- Tänd brasan (foto 2-3)
- Stäng luckan och ställ den på glänt - dra i luckans handtag

- Stäng den övre konvektionen på kaminen - om den finns monterad - (handtaget vrids medsols). Detta säkrar en snabbare uppvärmning av kaminen.

- När elden har tagit sig (foto 4) stängs luckan helt (efter ca 3-10 min, beroende på draget i skorstenen).
- När de sista flammorna har slocknat och det återstår en fin glödbädd (foto 5), fyll på med 1-2 st. vedträn (ca 1-1½ kg) (foto 6).
- Stäng luckan helt.
- Om det är nödvändigt kan luckan stå öppen några minuter för att få fart på elden (foto 7).
- Den övre konvektionen kan nu öppnas igen (handtaget vrids motsols). Detta innebär att det avges mer värme i rummet.

OBS!!

Om brasan brinner för långt ned (för liten glödbädd) kan det ta längre tid för lågorna att omdirigeras till den nedre BK och därmed få en renare förbränning.

Genom återantändning hjälper det till att stänga den övre konvektionen. Detta säkerställer en snabbare uppvärmning av ugnen.

När du tänder kaminen bör röken som kommer ur skorstenen vara nästan osynlig och endast ses som ett "flimmer" i luften.

När du fyller i, ska du öppna dörren försiktigt för att undvika röken. Fyll aldrig på, så länge det brinner bra i ugnen.

RAIS rekommenderar att man fyller 1-2 vedträn - ca 1-1½ kg - inom 1½ timmar (intermittent drift).

OBS!!

Hold ovnen under skærpet opsyn under optænding.
Under anvendelse skal lågen altid holdes lukket.

Kontroll

Tecken på att kaminen brinner på rätt sätt:

- askan är vit
- väggarna i brännkammaren är fria från sot
- veden är tillräckligt torr

VARNING!!

Om veden endast pyr eller ryker och om lufttillförseln inte är tillräcklig, utvecklas det oförbrända rökgaser.

Rökgas kan antändas och explodera. Detta kan medföra materiella skador och i värsta fall även personskador.

Om det endast finns lite glöd kvar ska man börja om från början.

Om man endast lägger på ny ved antänds inte veden, istället utvecklas det oförbrända rökgaser.

Här har man lagt på mer ved på en för liten glödbädd, samtidigt tillförs inte tillräckligt med luft - rökutvecklingen börjar.

Undvik mycket kraftig rökutveckling - risk för rökgasexplosion.

Vid mycket kraftig rökutveckling, öppna lucka eller börja om upptändningen på nytt.

Rengjøring och skötsel

Peisovn og skorstein skal kontrolleres av en feier én gang i året. Ved rengjøring og skötsel skal ovnen være kald.

Om glasset er tilsotet:

- Rengjør glasset regelbundet och endast när det är kallt, annars bränner sotet sig fast.
- Fukt et stykke papir (f.eks. avisepapir), dypp det i asken, og gni på det sotete glasset.
- Gni over med et nytt papirstykke til glasset blir rent igjen.
- Alternativt kan du bruke glassrens, som du kan kjøbe hos din RAIS-forhandler.

Utvändig rengöring av målade ytor (kall ugn!) görs med en torr luddfri trasa eller en mjuk borste.

Rengjøring av brennkammer:

Skrap/spa ut asken, og oppbevar den i en ikke brennbar beholder til den er fullstendig avkjølt. Kald aske kan kastes sammen med vanlig husholdningsavfall.

KOM IHÄG!!

- Brennkammeret skal aldri tømmes fullstendig for aske.
- Veden brenner best med et liten askelag.

Innan en ny eldningssäsong inleds ska skorsten och rökgasförbindelsestycket alltid kontrolleras så att det inte är blockerat.

Kontrollera kaminen utvändigt och invändigt så att det inte finns några skador, spesielt packningar och de värmeisolerade plattorna (vermaculit).

Underhåll/reservdelar:

Rörliga delar utsätts i hög grad för slitage vid regelbunden användning. Även dörrpackningar är slitdelar. Endast originaldelar får användas. Efter avslutad värmeperiod rekommenderar vi att återförsäljaren genomför en service.

Brännkammarens beklädnad:

Brännkammarens invändiga beklädnad skyddar braskaminens stomme mot värmen från elden. De stora temperaturförändringarna kan orsaka sprickor/repor i beklädnaden, som dock inte påverkar braskaminens prestanda. Beklädanden behöver inte bytas ut förrän den efter många års användning börjar falla sönder. Beklädnaden ställs/läggs in i braskaminen och är därför enkel att byta ut, du kan göra det själv eller be din återförsäljare om hjälp.

Rörliga delar:

Luckornas gångjärn och lås ska smörjas varje år. Vi rekommenderar att uteslutande använda vår smörjspray eftersom användning av andra produkter kan leda till att det bildas lukt och restprodukter. Kontakta din återförsäljare för att få tag i smörjmedlet.

Rensning av rök väg

För att komma åt rökgångarna avlägsnas den översta plåten - rökvändarplattan tillverkad av vermiculit och baffelplåten (stålplåt med vermiculit).

Avlägsna försiktigt rökvändarplattan genom att tippa upp den på ena sidan och vrida den så att den frigörs.

Dra försiktigt ut plattan

Baffelplåten lyfts upp, tippas åt ena sidan, sänks och avlägsnas.

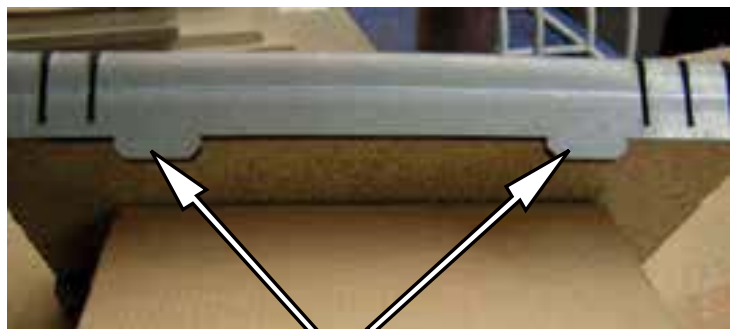

Ta bort smuts och damm och och sätta delarna i omvänd ordning.

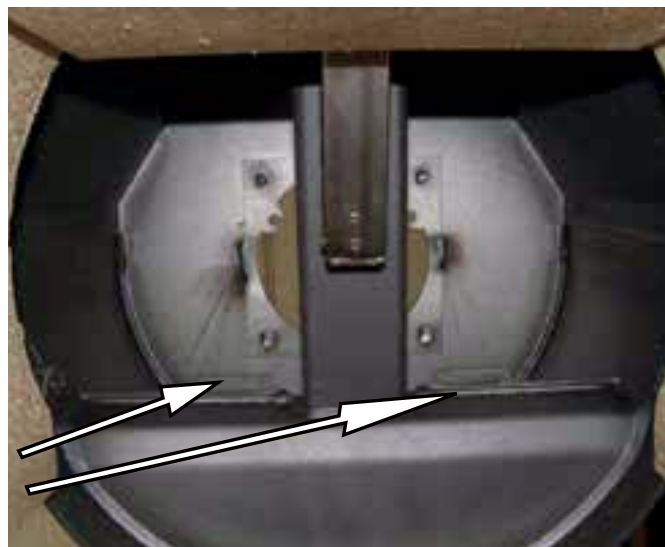

OBS!!

Var försiktig när du sätter tillbaka baffelplåt och rökvändarplatta. Säkerställ att tapparna på baffelplåten sitter i hålen i kaminen.

Tapp

Hål

Kaminens framsida sett underifrån.

Driftstörningar**Rökavgång från ugnsluckan:**

Kan bero på för lågt tryck i skorstenen $< 12 \text{ Pa}$

- kontrollera om rökröret eller skorstenen är tilltäppta
- kontrollera om köksfläkten är påslagen, stäng av den i så fall och öppna ett fönster eller en dörr i närheten av kaminen en kort stund.

Sot på glaset:

Kan bero på att veden är för våt.

- se till att kaminen värms upp ordentligt under upptändningen innan du stänger luckan

Om förbränningen i kaminen är för stark kan detta bero på:

- otätheter vid luckans packning
- draget i skorstenen är för stort $> 22 \text{ Pa}$, regleringsspjäll bör monteras

Om förbränningen i kaminen är för svag kan detta bero på

- för lite ved
- för liten lufttillförsel till rummet
- dåligt rengjorda rök vägar
- otät skorsten
- otäthet mellan skorsten och rökrör

Om driftstörningarna kvarstår bör du kontakta en RAIS-återförsäljare eller en sotare.

VARNING!!

Om man använder fel bränsle eller för fuktig ved kan det orsaka överdriven sotbildning i skorstenen och ev. leda till soteld:

- i händelse av soteld ska all lufttillförsel på kaminen stängas om det finns installerat en ventil kopplad till en luftanslutning utifrån.
- tillkalla brandkår
- använd aldrig vatten för att släcka!
- närmast ska du kontakta sotaren för kontroll av kaminen och skorstenen.

VIKTIGT!!

- För att få en säker förbränning ska lågorna vara klara och gula.
- Veden ska inte ligga och pyra

Reservdelar New PILAR / PILAR 13 L / PILAR 13 H

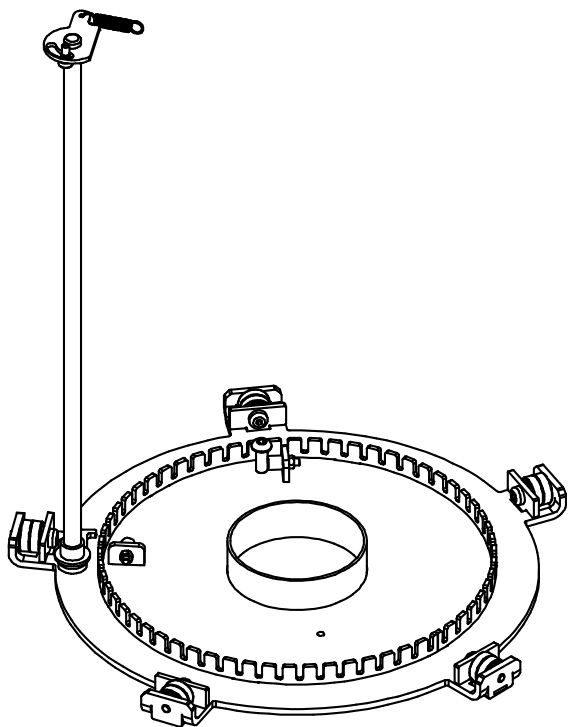
Användning av andra delar än de som rekommenderas av RAIS gör garantin ogiltig.

Alla utbytbara delar kan köpas som reservdelar hos en RAIS-äterförsäljare.
Se reservdelsritning för de enskilda produkter (främst i bruksanvisningen).

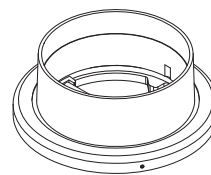
Pos.	Antall	Varenr.	Beskrivning
1	1	1511090	Glas lucka
2	1	1512200	Skamolsats
3	1	1015500	Pakningssats til lucka
4	1	61-00	Röckkanal 6"
5	1	1510990	Luftspjäll
6	1	251060180	Toppskiva med konvektionsspjäll (rostfritt)
	1	251060790	Toppskiva med konvektionsspjäll (svart)
7	1	251061190	Toppskiva
8	1	1311890	Stängningsmekanism
9	1	61-105	Röckkanal 5"
10	1	2511590	Vridsocket

Tillbehör New PILAR / PILAR 13 L / PILAR 13 H

2511590 - Vridsockel - komplett

8142390 - Kulkoppling

Air kit 24 (vägg)

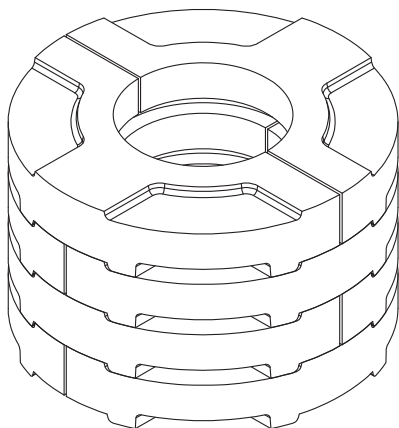
000651724xx (xx: valfri färgkod)

Air kit 25 (golv)

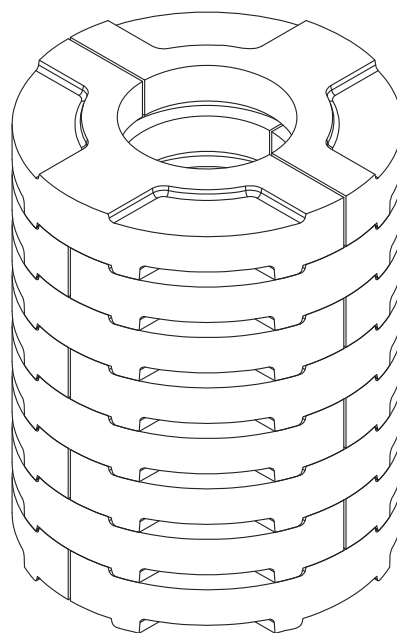
00065172590

Ackumuleringssten

2527201 - 8x (48 Kg)

2517201 - 16x (96 Kg)

attika®
FEUERKULTUR

ATTIKA FEUER AG
Brunnmatt 16
CH-6330 Cham
Switzerland
www.attika.ch

RAIS®
ART OF FIRE

RAIS A/S
Industrivej 20
DK-9900 Frederikshavn
www.rais.com

THE ORIGINAL